

Οικονομικές μεταβολές στη Δυτική Ευρώπη

Στα μέσα του 11^{ου} αιώνα στη Δυτική Ευρώπη και στη Βόρεια Ιταλία παρουσιάζονται οι πρώτες ενδείξεις της έναρξης μιας ακμής. Ο πληθυσμός αυξάνεται και οι καλλιεργούμενες εκτάσεις επεκτείνονται. Συγχρόνως, ζωντανεύουν το εμπόριο και η βιοτεχνία και ιδρύονται νέες πόλεις. Το χρήμα χρησιμοποιείται και πάλι στις συναλλαγές.

Γεωργική επανάσταση

Αυξάνονται με εκχερσώσεις και αποξηράνσεις οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και η συγκομιδή και εισάγονται τεχνολογικές καινοτομίες, όπως είναι το τροχοφόρο άροτρο και η τετράτροχη άμαξα.

Η έλλειψη λιπάσματος επιβάλλει την τριζωνική καλλιέργεια. Το χωράφι χωρίζεται σε 3 ζώνες τις οποίες καλλιεργούν εκ περιτροπής. Αξιοποιούνται καλύτερα οι δυνατότητες των αγρών και εξασφαλίζεται περισσότερη και καλύτερης ποιότητας τροφή. Οι μεταβολές συνέβαλαν στην πραγματοποίηση του αγροτικού εποικισμού και στο σχηματισμό αστικών κοινοτήτων.

Οι πόλεις

Ιδρύονται νέες πόλεις, επεκτείνονται οι παλαιοί οικιστικοί πυρήνες, ανεγείρονται φρούρια. Ο έντονος ρυθμός ανάπτυξης των πόλεων επιδρά στην ύπαιθρο. Βάση της ζωής στην πόλη είναι ο καταμερισμός εργασίας, ο οποίος επιβάλλεται από την πρόοδο της τεχνολογίας.

Οι πόλεις γίνονται κέντρα εντατικής οικοδόμησης και συναλλαγών, κινητήριες δυνάμεις της παραγωγής. Αναλαμβάνουν τον κοινωνικοοικονομικό και πνευματικό ρόλο που διαδραμάτιζαν οι μονές στον Πρώιμο Μεσαίωνα. Παράγουν και θέτουν σε κυκλοφορία εμπορεύματα, διαδίδουν τεχνικές και νέες ιδέες.

Στη Δύση επεκτείνεται η χρήση του νερόμυλου, ο οποίος γίνεται η κύρια πηγή ενέργειας. Στα τέλη του 12^{ου} αιώνα προστίθεται ο ανεμόμυλος.

Το εμπόριο

Καθώς το αγροτικό πλεόνασμα διατίθεται στις πόλεις, το εμπόριο προοδεύει εμφανιζόμενο στα μέσα του 11^{ου} αιώνα και αναπτυσσόμενο στα μέσα του 12^{ου} αιώνα κατά μήκος των οδικών αξόνων που συνδέουν τα έσχατα σημεία της Χριστιανοσύνης, ενώ άλλοι δρόμοι οδηγούν στα μεγάλα μουσουλμανικά και βυζαντινά κέντρα της Μεσογείου.

Μεγάλα εμπορικά κέντρα είναι οι ιταλικές ναυτικές πόλεις, ενώ στο Βορρά ακμάζουν η Μπρυζ και η Βρέμη. Στο μεσογειακό κόσμο και ιδιαίτερα στη Βενετία και στη Γένουα, γενικεύεται από τον 12^ο αιώνα η πρακτική της συγκρότησης ναυτικών εταιρειών, που επενδύουν στο θαλάσσιο εμπόριο, αποκομίζοντας τεράστια κέρδη.

Πρωταγωνιστούν Εβραίοι και Χριστιανοί έμποροι από τη Βενετία και την Πράγα, οι οποίοι διακινούν κυρίως δούλους, προϊόντα πολυτελείας και καταναλωτικά αγαθά (γούνες, μπαχαρικά, χρωματιστά υφάσματα της Φλάνδρας, αλάτι, ξύλο, σίδηρος, σιτάρι κ.ά). Για τη μεταφορά των εμπορευμάτων στην ξηρά χρησιμοποιούνται μεγάλες τετράτροχες άμαξες ή καραβάνια ημιόνων (μουλαριών). Στη θάλασσα το εμπόριο διεξάγεται με γαλέρες και κόγκες (τύπος πλοίων του Βορρά) · περί το 1200 καθιερώνεται η χρήση της πυξίδας και του πρυμναίου πηδαλίου.

Από τα τέλη του 12^{ου} αιώνα αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων, ιδιαίτερα στη Φλάνδρα και στη γαλλική Καμπανία. Προικισμένες με προνόμια, οι εμποροπανηγύρεις αποτελούν διαρκή αγορά, όπου εκτός από εμπορεύματα ανταλλάσσονται νομίσματα από ειδικευμένους αργυραμοιβούς-τραπεζίτες και χορηγούνται πιστώσεις κυρίως από Εβραίους επιχειρηματίες και από τις πλούσιες μονές. Είναι οι πρώτες μορφές του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Μια προσπάθεια να ορίσουμε τη λέξη «Καινοτομία»

Καινοτομία είναι

η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης ή μιας ιδέας,

με σκοπό να παράγουμε ή/και να παρέχουμε

προϊόντα, διαδικασίες ή/και υπηρεσίες νέας μορφής ή με ουσιαστικές βελτιώσεις, που βρίσκουν άμεση παραγωγική, χρηστική ή/και εμπορική εφαρμογή.